

Razmišljanje ob koncu šolskega leta

Vrata naših šol se zapirajo. Mladina, zopet uživala zaslužene počitnice, prav je delo med le-mi ni preveč težko, zadnji meseci so bili sicer nekoliko trši, saj je bilo treba nadomestiti kar je vzel mirna burja in na srednjih šolah se stavka profesorjev, razbolezni in predolge počitnice med tem, No, da naporu zadnjih tednov bi bili prehud, so oblasti zaradi vseh večino šol zaprle že 23. maja, ta se je praktično letos pouk končal s kordno zgodaj. Takega šolskega leta zlepa nismo imeli.

Če trezno pogledamo nazaj, moramo priznati, da se s takim potekom šole more niti postaviti, niti šolske oblike, niti šolski, niti učenci pa tudi niti ne. Ko ob koncu šolskega leta namo obračune, moramo priznati, da je mladina vseeno veliko naučila in učni uspehi še kar normalni. Mladina je na koncu leta bila kar preveč remenjena. Če pomislimo, da se enopremnu delu še pridružili kakor dan, potem kar vsem privoščimo, je vsega konec.

Vse naše šole, zlasti osnovne, so se letos postavile s primernimi zbirali nastopi in razstavami. Starin prijatelji šolske mladine so z zanimanjem opazovali spretnost rok in nog ter napredek mladega roda. Srednjih šol, zlasti strokovne, so se postavile predvsem z lepimi razstavami in zbiranjami in ročnih del. Težko je soditi, ali je imel več uspeha, fantje ali dekleta. Radi priznamo, da je zaradi toliko močnejših in lepših letom težko pravičilo mnogo, a kar se je napravilo, bilo čedno. To naj bo v zadostni meri teljem in učenec. Da ima vse to res svojo ceno, nam potrjuje neustano povpraševanje po kandidatih, so končali naše strokovne šole.

IN UČNI USPEH?

Pred seboj imamo Izvestje naših srednjih šol. Veseli nas ta redna publikacija, ker je veran prikaz s številkami in besedami, profesorji, uspehi in neuspehi. Letošnji uvodni članek Izvestja je posvečen 100-letnici pojstva Anka Askerca. Ravnetelj A. Kacin obnavlja v razpravi, kateri slovenski študent naj prisodimo Askerca. Doslej je bil rešeno po splošno utrjeni sodbi pitali realizmu. Pisec razprave pa dodaja, da je v Askerčevi poeziji prelo romanističnih lastnosti, za ga povzija med zakasnele romantike. Tako uprava bo prav prišla dijakom višjih razredov in tudi drugim, ki se zanimajo za naše slovitvo. Lahko pa izumimo, da bi si za uvod želeli razpraskati za naše slovitvo. Lahko pa izumimo, da bi si za uvod želeli razpraskati za naše slovitvo. Lahko pa izumimo, da bi si za uvod želeli razpraskati za naše slovitvo.

Če listamo po Izvestju, se radi ustavimo pri vsaki šoli. Iščeimo imena profesorjev in učencev ter njihovih napredkov in uspeh. Posebno zanimiv je statistični pregled vseh srednjih šol na strani. Tu vidimo, da je bilo v zadnjem šolskem leta vpisanih na vseh srednjih šolah na Tržaškem 1474 dijakov. Ob koncu leta jih je ostalo na šolah 1413. Izšlo je 635, popravil izpitne ima 348, padlo pa jih je 53; ocenjenih je 28 in k zaključnim izpitom jih pristopa 349. Zaključne maturantov jih 42 in na gimnaziji 38, učiteljev 110, na strokovnih šolah industrijskega tipa 113, trgovske tipa pa 21. Kandidatov. To je kratek pregled uspehov na srednjih šolah. Izvestje še pravi o izvenšolskem udejstvovanju dijakov, o literarnih vajah, o publikacijah profesorjev in o novih šolskih izdajah.

NI VSE ZLATO, KAR SE SVETI

Izvestje nam poroča le o šestih novih učnih knjigah. Triindesetdesetim je pridružilo le šest novih. Zakaj tako malo? Imajo naše šole res že vse potrebne knjige? Ne, nimajo še vseh in mnoge niso več sodobne, ne usrežajo programu, imajo prevelike hibe, ker pač bile sestavljene v preveliki natis. Podrobneje smo se zanimali, kje vzrok temu zastoji. Pa smo slišali, komisija za oceno rokopisov deluje, so mnogi rokopisi že odobreni, a vsaka uprava je prepočasna, prelenu, da bi oskrbela, da bi rokopisi šli v tiskarno. Mi bi skoraj trdili, da se šolski upravi nalašč ne mudi, ker gre za tatis slovenskih knjig. Dejanstvo v tem letnem letu ni šel v tisk niti en rokopis. Zadnja knjiga je izšla iz tiskarne lani oktobra. In druge? Kakaj! Pravi, da ni denarja, da so z našim denarjem knjige prekoračili proračun. Je mogoče? Ali ne vedo preje, koliko stala knjiga? Ali tiskarne ne stavijo proračunov in ponudbo? In le najnižji cenovnik sme tiskati. Tako se vendar ne more vsaj, koliko je denarja in koliko knjig se bo lahko tiskalo. Če pa so že preveč potrošili in je bilo treba iz novega proračuna prvega polletja 1956 knjig sanitari, je pa še vendar kaj ostalo vsaj še za natis ene knjige. Saj je vsak rokopis že odobrenih.

ZAKONITEV SOL, LEPE OBLJUBE IN SPORAZUMI NA PAPIRJU

Lani so v tem času veliko govorili in obljubljali. Sami generali vladni kosar je dal delegaciji naših šolskih svetov, da bo vsaj do začetka novega šolskega leta 1955/56 vse urejene šole uzakone, položaj vsega učenca. Trst je lani avgusta obiskal tuji prosvetni minister Rossi. Tudi ta

je dal veliko obljub. Prišel je oktober, minilo leto 1955 in tudi polovica 1956. leta, a obljubljene ureditve ni še od nikoder.

Nas neizpolni ev obljub ne čudi. Imamo Londonsko spomenico in Posebni statut, ki zadeva zlasti naše šolstvo. Skoraj dve leti, pa smo v šolskih zadevah tam, kjer smo bili, kot bi vsega tega ne bilo. Slovenci takega ravnanja nismo pričakovali, niti ne zaslužili. Nismo ga pričakovali, ker smo verjeli v odkritost sporazuma in dobro voljo neposrednih podpisnic in onih, ki so podpisu botrovali in preje to ozemlje upravljali. Danes pa se vse prepogosto sliši, da je sporazum nupa finzione gluridica, torej premišljeno pripravljen na prevara. In koga so hoteli varati? Nas Slovence? Si mi to zaslužijo? Kako cvečete je bilo naše kulturno udejstvovanje pred in takoj po prvi vojni? Nato pa je nastopila črna doba. In danes? Kaj imamo v povračilo? Imamo Organizacijo združenih narodov, velik

seznaj človeških pravic, demokratsko ustavo, spoznam, posebni statut, a v praksi teptanje vsega.

IN KAKO DOLGO SE?

Pripravljajo Združeno Evropo. Vse li smo je, saj smo sili sovražstva, vojni in si želimo pravega sožitja. Toda če veliki poborniki Združene Evrope sanjarijo le o tem, kako bodo manjšine tlačili, kako bi pod krinko Združene Evrope pobasali majhne narode in se polastili njihovih naravnih zakladov in lepote, potem je taka Evropa že zaplana utvaram, bo res le samo nupa finzione.

Mi si pa želimo, naj veliki pokažejo v malem, v okviru svojih držav in vstav in svojih zaupnih uprav, kakšni demokrati so. Potem jim bomo pa verjeli. Nam naj dajo, kar nam pripada po Sporazumu, po Posebnem statutu, po demokratski ustavi, po svečanih obljubah, pa jim bomo verjeli. — ks.

„Gospodarstvo“ na štirih šolskih razstavah

Starši so na svoje otroke lahko ponosni

Pretekli teden smo si lahko ogledali štiri zanimive razstave slovenskih strokovnih šol industrijske smeri. Ob zaključku letošnjega šolskega leta se je slovenski dijak ponosno predstavil javnosti. Njegova dela so priklikala pozornost staršev in mnogoterih drugih obiskovalcev razstav.

V soboto, 16. t. m. sta bili odprti razstavi Slov. industrijskega tečaja v Nabrežini in njega oddeljenih razredov pri Sv. Križu. Ker je v Nabrežini središče kraške kamnoseške industrije, poučujejo na nabrežinskem strokovnem tečaju tudi tehniško obdelovalna kamna. Fantje, ki nimajo niti 14 let so iz kraskega kamna izdelali krasne izdelke, katerih preciznost je tolikšna, da se lahko primerjajo z delom izurjenih kamnosekov.

Na tej šoli se dijaki izurijo tudi v mizarstvu in obdelovanju kovin. Na razstavi smo se prepričali, kako lahko dijaki s svojim znanjem tudi koristijo svoji šoli; saj so si sami izdelali lično omaro, v katero so razmestili tehnološko zbirko. Nadalje smo videli, da ima vsak svoj tehnološki album.

Veliko pozornost ženskega sveta se pa vzbujala ročna dela dijakin na brežinskem strokovnem tečaju. Preveč bi se zamotili pri naštevavanju najrazličnejših vrst vbovod, od katerih je osem najbolj prijetni krizni vbovod in z njim sestavljeni narodni vzorci. Diakinje so nadalje poslikale s slovenskimi ornamentnimi izdelke mšne robe. Ob njih go razmestile raznovrstne drobce, kakor torte, pecivo, likerje in še marsikaj drugega, kar so pripravile med poukom o gospodinjstvu.

Tehnične risbe fantov so čiste in točno podane, pri prostornostnih risbah deklet pa veje dah svežine in lepote. Iz raznovrstnih slik deklet razvidno, da je bila metodika pouka prostoročnega risanja izvirna in polna lepih ter prijetnih omislekov. Opozoriti moramo nadalje na razstavljene herbarije. Ti pričajo, da je bilo poučevanje prirodoznanstva živov, torej dijakom prijetno.

Oddeljeni razredi v Sv. Križu štejejo malo učencev. A prav ta malostevnost gojencev preprečuje napredke, da bi bili dijakovi veseli vsak delo. Dočim je zelo lahko pokazati pri močnih šolah same lepe izdelke, je izbira praktično nemogoča na mali šoli. Tako nam je razstava v Sv. Križu povedala, da so v tistih razredih zbra ni povečini talentirani fantje in marljiva dekleta.

Med moškimi ročnimi deli smo videli precizne kovinske izdelke, a poleg njih še vrsto omaric, polic, in druge opreme, ki so jo napravili v mizarški delavnici. Pri tej priložnosti moramo opozoriti, da se je vršil pouk tehnične risanja vzporedno z delom v delavnici. Na svetokriški razstavi smo videli načrte za mizarске izdelke, ki so bili razstavljeni poleg teh. Vsakemu načrtu je bila priložena še prostoročna skica s strokovnim računom. To je vsekakor dokaz, da so se profesorji zavedali pomena tehniškega risanja; saj ni pouk risanja omejen le na prisvajanje predlog kar žal preveč pogosto opažamo na razstavah, temveč se mora dijak naučiti izdelovati na osnovi načrta, kakor tudi narisati načrt predmeta, ki ga ima pred seboj. Tudi na tej šoli so bili razstavljeni tehnološki albumi.

Dekleta so pa prikazala številna dela, bogata z mnogimi vzorci in tehniko. Nadalje smo še videli kuhinjske proizvode: pecivo, likerje in še druge dobrote. Tudi v Sv. Križu so prikazala dekleta herbarije.

Industrijski strokovni tečaj v Dolini je odprl vrata svoje razstave v nedeljo, 17. t. m.

Tudi pri tej priložnosti smo spoznali, da je naše podeželje bogato z marljivimi dijaki. Razstava moških in ženskih ročnih del, kakor tudi tehničnih ter prostornostnih risb je popolnoma uspešna ter pričala o prizadevanju profesorjev in učencev. Pred vsem moramo opozoriti na odlično kakovinsko izdelavo. V mizarški delavnici so zgradili marsikateri kos pohištva. Dekleta so se pa postavila tako s prelepimi ročnimi deli, kakor tudi s kuhinjskimi izdelki. Vsekakor moramo še opozoriti na dovršene risbe deklet. Risbe nekaterih dijakin so že skoraj umetnine.

Rojanska šola prednjači

Preteklo soboto dopoldne so odprli razstavo ročnih del in risb dijakov Slovenske nižje industrijske strokovne šole v Rojani. Presenetila nas je ta

razstava, ki se predstavlja obiskovalcu v najlepši luči. Že pri hipnem pogledu na stopnišče, hodnik in učilnice se lahko vsakdo prepriča, da niso ravnetelj in profesorji te šole te poskrbeli, da se dijaki nauče čim točnejšega risanja in precizne staršev in mnogoterih drugih obiskovalcev razstav.

Kdorkoli je sledil rojanskim razstavam je lahko ugotovil, da je ta najobseirnejša; saj so izdelki dijakov prikazani kar v 6 učilnicah, številne risbe pa so izbožene tudi izven njih. V prvih sobah so razmeščena dela dijakov, v naslednjih pa izdelki dijakin.

Fantje so pokazali tista ročna dela, ki so jih napravili v mizarški in mehanični delavnici. Ti mladi mizarji so se postavili v serijo izdelkov in to od elementov obdelave lesa pa do miz, omar, pultov in šahovnic. Večina mizarških del je obložena s furnirjem, nekateri dijaki so se pa tudi izkazali kot mojstri intarzij. Visek preciznosti vidimo v kovinskih izdelkih. Pri pogledu na ta dela, ki nam predstavljajo predvsem orodja in merila, se nam odkriva izredna sposobnost teh mladih kovinarjev. Tudi tehnične risbe so popolne, pa bodisi da so to osnovne geometrijske konstrukcije ali pa zamotani načrti pogonskih strojev. Razstavljeno so tudi načrti in po njih dovršeni izdelki.

Ženska ročna dela so izredno lepa in bogata. Vzorci se ne ponavljajo, ker

Investicije treba prilagoditi gospodarskemu sestavu

Smernice nove politike v koprskem okraju

Koper, junija 1956

Novi koprski okraj, ki obsega področje treh prejšnjih okrajev (Kopra, Postojne in Sežane), ima v posameznih svojih delih zelo raznolik gospodarski sestav. Zaradi te raznolikosti se je ljudski odbor novega okraja po združitvi vseh treh področij znašel pred težavnim vprašanjem, kako naj bi se vskladila in povežala že zasnovana gospodarska smer razvoja bivših okrajev v enotno, smotno gospodarsko politiko. V tem pogledu je zanimivo poročilo Albina Dujca, predsednika okrajnega ljudskega odbora, ki je bilo podano na skupni seji obeh zborov označenega ljudskega odbora, a je še vedno aktualno. V njem so prikazane osnovne značilnosti gospodarske strukture omenjenih treh področij. Predsednik je obenem postavil temelne smernice za bodočo investicijsko politiko okraja in občin. Iz njegovega poročila povzemamo najvažnejše ugotovitve in misli.

Za gospodarstvo na področju bivšega postojanskega okraja je značilno predvsem gospodarstvo v lesno industrijo, ki se je v preteklem letu začela preumersirati iz žagarske industrije v industrijo končnih proizvodov; nadalje živinoreja v severnem in sadjarstvo v južnem delu področja. Kmetijska posestva imajo tu ugodne možnosti razvoja, čeprav nekatera že ustanovljeni posestva v nekaterih predstavlja jo zaokroženih gospodarskih celot, kar ne odno vpliva na njihovo rentabilnost. Kovinska industrija na tem področju ne bi imela dobre lokacije, pač pa živilska industrija.

Najznačilneša veja gospodarstva na področju bivšega sežanskega okraja je industrija kraskega marmorja, ki ima neizčrpne zaloge in ugodne možnosti prodaje svojih proizvodov tudi v tujini. Druga značilna na tem področju pa je kmetijsko in zlasti živinoreja. Gospodarska usmerjenost tega področja bi morala pospeševati razvoj navedenih dveh raznovrstnih gospodarskih panog, a ptiča razpoložljivost sredstva naj bi se ne določila več zaradi ustanavljanja podjetij brez potrebnih surovinskih osnov in ostalih pogojev za dober razvoj.

Za področje bivšega koprškega okraja sta značilni predvsem njegova lega ob morju in neposredna bližina Trsta, kar narekuje posebno skrbno obravnavanje gospodarskih vprašanj. Surovinško osnovo nudi z ene strani morje, z druge strani pa obalno kmetijsko področje z izredno ugodnim klimatskimi pogoji za intenzivno obilovanje zemlje. Oboje daje temu področju iz zait pečet, posebno še v zvezi z njegovimi prirodnimi lepotami. Te okolnosti narekujejo v gospodarstvu pospeševanje razvoja ribištva, kmetijstva, živilske predelovalne industrije in turizma, a važno gospodarsko delavnost predstavljajo tudi soline, ki skupaj z rudnikom črnega premoga v Sečovljah ustvarjajo ugodne pogoje za razvoj kemične

dela vsaka učenka po svoji predlogi. Predolgo bi naštevati, ako bi hoteli opozoriti na vsak izdelek in na vsako izvedbo posebej. Preden zapustimo zadnjo učilnico, se moramo še enkrat ozreti na krasne čipke, ki nenehno vabijo poglede obiskovalcev. Nadalje so razstavila dekleta še bogat izbor likerjev, vložnega sadja in zetenjive, pa tudi fino pecivo in najrazličnejše torte. Na stenah sob, v katerih so razstavljena ženska ročna dela, pa vise risbe, ki nam dopovedujejo, kaj upodablja dekleta pri pouku prostoročnega risanja.

Še mnogo bi lahko pisali o razstavi Nižje industrijske strokovne šole v Rojani. Vendar teh del ni mogoče z besedo nikoli tako in podrobno predstaviti, kakor se kažejo očem gledalcev. Ing. M. P.

Še 500 stanovanj v Piranu neuporabnih

Piran, julija 1956

Dovolj je, da si ogledaš eno izmed praznih stanovanj v Piranu, pa boš razumel, zakaj se je na tisoče Pirančanov italijanske narodnosti s takšno lahkoto ločilo od njih in se preselilo v Trst. Podrobno opisovanje teh stanovanj bi bilo odveč. Naj samo povem, da je še danes okoli 500 stanovanj v Piranu neuporabnih, ker nimajo ne vode ne strnišče. V ozkih ulicah poleg tega ni niti dovolj svetlobe. Nekatere stavbe so celo napol podre. Občinska uprava si prizadeva, kaj bi čimprej uredila stanovanja, preskrbela vodo in izpopolnila kanalizacijo. Vodovod od Belega križa bo preskrboval z vodo gornji del mesta; njegova mreža je deloma že razpredena po mestu. Slovenci imajo večje zahteve glede stanovanja. Ne samo, da je pri njih stanje v kulturi bolj razvito, ljudje so vajeni tudi čistega zraka in svetlobe. Zato je njihovo zdravje v takšnih razmerah, v naglici si mnogi priseljenci pomagajo, kakor se le da in popravičuje hiše. Osnovno je vprašanje, od kod denar za tolikšne investicije; zadeva pretega občinsko pa tudi republiško območje. Zato bi bilo treba da bi prispevale tudi osrednje oblasti z denarjem iz zveznih skladov.

Piransko mesto ima danes že zopet okoli 4000 ljudi po večini Slovencev. Italijanov je le malo ostalo. Priseljenci so iz vseh krajev Slovenije iz bližnje okolice in drugih primorskih krajev in s Stajerskega.

Piransko območje so po zadnji občinski razmejitvi vključili še Portorož, Sv. Lucijo, Sečovlje, Ravne, Novo vas in Strunjan. Tako šteje danes občina okoli 10.000 ljudi. Občinska uprava je pač zaradi tega bolj komplicirana.

GENERALNO ZASTOPSTVO

ADAMIČ JOSIP

Trst - Trieste, Via Valdirivo 18/I
Tel. 28-449, 31-996

ZASTOPA:

„DELLAMARIS“, Izola, izvoznik konserveviranih rib.

„FRUCTUS“, Koper, zadržno podjetje, izvažna in uvažna sadje in zelenjavo.

„COOPERATIVA“, Beograd, izvažna sadje in zelenjavo, suhe gobe, suhe slive, krmo za živino.

„RIBA“, Izola, izvažna sveže ribe, uvažna ribiške potrebščine.

„RIBIC“, Piran, izvažna sveže ribe, uvažna ribiške potrebščine.

TVRDKA

USTANOVljena LETA 1866

Kerže

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO

EMAJLIRANI ŠTEDILNIKI IN PEČI NAJMODERNEJŠIH OBLIK NA VSA GORIVA / POPOLNA OPREMA ZA KUHNJE, JEDILNICE, RESTAVRACIJE, IZ EMAJLA, NERJAVEČEGA (INOX) JEKLA ITD. / ELEKTRIČNI LIKALNIKI, SESALCI ZA PRAH, PRALNI STROJ, GREČI ZA VODO, HLADILNIKI / DEKORATIVNI PREDMETI UMETNE OBRTI, OD KERAMIKE DO BRUŠENEGA KRISTALA / LESTENCI TER VSEH VRST ELEKTRIČNE LUČI, KLASIČNE IN MODERNE OBLIKE

TRST — PIAZZA SAN GIOVANNI — TEL. 35 019

Golob Ivo

GORICA - Trg E. DE AMICIS 1
Telefon 21-38

Prodaja in izvažna nadomestne dele in približne za avtomobile, motorje in kolesa

Ribarič Ivan

UVOZ IZVOZ

VSEH VRST LESA IN TRDIH GORIV

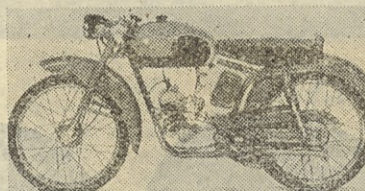
TRST - ULICA F. CRISPI 14 - TEL. 93-502
ULICA DELLE MILIZIE 19 - TEL. 96-510

MEHANIČNA DELAVNICA

Šimič Marij in Bernarda

predstavništvo motokolkov „CIMATTI“ in „BETA“

S temi motokolkami se smeš voziti brez voznškega dovoljenja in brez evidenčne tablice

OPČINE, NARODNA, 46

RADIO SPONZA

TRST - ULICA IMBRIANI 14 - TEL. 37666
GORICA - ULICA MAZZINI 1 - TEL. 2937

VELIKA IZBIRA TELEVIZIJSKIH IN RADIOAPARATOV, HLADILNIKOV TER PRALNIH STROJEV NAJBOLJŠIH INOZEMSKIH IN DOMAČIH ZNAMK

UGODNI PLAČILNI POGOJI

NAŠI IZDELKI:
Letalniki kovčki, listnice aktovke, denarnice, mape, torbice, potovalne torbe, cigaretna doza, pasovi, toki za naočnike in za nalivna peresa itd. Vse izdelano iz prave svinske kože.

Telef.: DOMŽALE 19 - Telegraf: TOKO DOMŽALE JUGOSLAVIJA
Zastopnik - „VALUX“
Trst, Ulica XXX ottobre 18

TOVARNJA KOVČKOV IN USJENIH IZDELKOV
Domžale - Jugoslavija

CENE PLATINE V NEW YORKU.

Na newyorškem trgu se platina prodaja po 108-103 dolarjev za unco. Stalni odjemalci so doslej plačevali okoli 95 dolarjev. Po ceni 103 dolarjev je bilo doslej zaključenih malo kupcij.

Največja svetovna proizvodnja motokuterjev
ORIGINALNI NADOMESTNI DELI PIAGGIO

Agencija za prodajo:
TRST, UL. S. FRANCESCO 46, tel. 28940

A. Donaggio-Trieste

USTANOVljena LETA 1912

IMPORT - EXPORT

ZALOGA BLAGA ZA ŽENSKO IN MOŠKE OBLEKE IN PODLOGE

RIVA TRE NOVEMBRE 9 — TELEFON 24-863

TELEGRAMI: DONAGGIO CHIESAGRECI TRIESTE

BAZZANELLA UMBERTO

TRST - UL. F. VENEZIAN 5
Tel. 24-197

Zastopnik za Trst, Videm, Gorico in FLRJ
SCHIRATTI - Vinarška kemična sredstva za ohranitev in nego vin.

VERMOREL - Škropilnice - naprave za žvepljanje - razpršilniki.

CINGANO - Tovarna vinarških strojev.

NARDI - Kmetijski stroji.

ELETTROTERMICA U. LOLI - Bojlerji, uporniki, radiatorji in sprave za klimatizacijo

ELEKTRIČNI GORILNIKI ING. ZAMBELLI na nalto in sanitarni predmeti.

TVRDRA

Rag. DARIO NERI

IMPORT-EXPORT

Trst-Trieste

Ulica Perarolo stev. 35

Telef. 23-953

AUTOMOTOR

IMPORT - EXPORT

PREDSTAVNIŠTVO za nadomestne dele italijanskih, nemških, angleških in ameriških avtomobilov ter nadomestnih delov za DIESEL motorje, pumpe, injektorje ter traktorje

TRISTE-TRST, VIA UDINE 15

TEL. 30-197/30-198

IZVAŽAMO DALMATINSKE

ribje konzerve v olivnem olju.

Sardine, fileti, tuni, skuše, papaline i. t. d.

V svetovnih znamkah:

Médailon, Istra, Dalma, Adria, Arena, Moreska, Consue, Opatija i. t. d.

Slane sardele in sardelna pasta.

Morske gobe in korali.

Zagreb - Jugoslavija - Trg Republike 8

JUGORIBA

EXPORT IMPORT

Cicli COTTUR

MOTO - MOTOLEGGERE M. V.

UVOZ - IZVOZ
T R S T

Predstavništvo svetovno enanih

enamik:

BIANCHI, BOTTECCHIA, WILIER, LYCIE, MOTORJEV, lahki motorjevi transportni motorjevi M.V. Bogata zaloga koles ter nadomestnih delov za kolesa in motorje. Posredne cene za jugoslovanske kupce. Odposiljamo direktno večje količine in posamezne komade. Transmisijski jermeni trapezaste oblike.

TECHNA

PRIZNANO MEDNARODNO
AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE

LA GORIZIANA
GORIZIA - VIA DUCA D'AOSTA N. 88 - TEL. 28-45 - GORICA
PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSNEGA BLAGA
Posebni pogoji za prevoz blaga v Jugoslavijo

Costilna „Ex USSR“
Filipčić Ivan
UL. CARDUCCI 41

Postrežemo Vam
z najboljšim domačim in istrskim vinom
in domačim pršutom

SPLOŠNA PLOVBA

Sedež Piran

Predmet poslovanja: pomorski prevozi dolge
in obalne plovbe.

Centrala Piran — Telefon 57, 58

Komercialni oddelek: Ljubljana — Tel. 23-147

Telex: 031 85

Brzjav: PLOVBA Piran oz. PLOVBA Ljubljana

JUGOLINIJA

RIJEKA - Poštni predal 379

Telegrami: **JUGOLINIJA - RIJEKA** 26-51, 26-52, 26-53
Teleprinter: **JUGOLINE** 02526

VZDRŽUJE REDNE BLAGOVNE IN POTNIŠKE PROGE

Z/NA JADRAN — SEV. EVROPA vsakih 10 DNI

SEV. AMERIKA vsakih 15 DNI

BLIŽNJI VZHOD vsak teden

DALJNI VZHOD vsak mesec

GRČIJA in TURČIJA vsakih 15 DNI

Zastopstvo v Trstu: „NORD-ADRIA“, Agenzia Marittima di V.
BORTOLUZZI — Telegrami: „NORD-ADRIA“ Trieste — Tel.:
37-613, 28-829 Urad: TRST, Piazza Duca degli Abruzzi št. 1

SICMA

IMPORT
EXPORT

TRST - TRIESTE
UL. Ginnastica 1
Telefoni
Urad št. 94-252
privatno 28-364

TELEGRAM: SICMAMARE

TVRDKA
DONATO CAPURSO

IMPORT-EXPORT
ZASTOPSTVA IN KOMISIJE

Posiljamo DARILNE PAKETE
v Jugoslavijo in druge države

Trst - Ul. Torrebianca 19
Tel. 37-839 P. O. B. 384

IMPEXPORT

TRST - ULICA CESARE BATTISTI 23-I
Tel. 44-208 - Telegr. IMPEXPORT - TRIESTE

UVAŽA:

vsakovrsten les, drva za tekstil, kolonialno blago
kurjavo, gradbeni material in raznovrstne stroje

IZVAŽA:

SPECIALIZIRANO PODJETJE ZA VSAKOVRSNE KOMPENZACIJE

„Gondrand“

TRST - TRIESTE, VIA CARDUCCI 10

Telefon: 37-157

Telegrami: GONDRAUD - TRIESTE

**PODJETJE S POPOLNO USTREZAJUJOČO
OPREMO ZA PREVOZ GOVEJE ŽIVINE,
KONJ, PERUTNINE, MESA IN JAJA**

Lasna obmejna postaja na Proseku (Gondrand Prosecco)
s hlevi za počitek živih živali

„TRANS - TRIESTE“ S. a. r. l.

TRIESTE-TRST V. Donata 3 - Tel. 38-827, 31-906, 95-880

UVAŽA: vse lesne sortmane in produkte gozdne
industrije

IZVAŽA: vse proizvode FIATOVE avtomobilске in-
dustrije in rezervne dele. — Vse vrste
gum tvornice CEAT in vse produkte naj-
važnejših italijanskih industrij.

SPADARO

SPECIJSKA
TVRDKA
SPECIALIZIRANA
V LESNI STROKI

TRST - TRIESTE

VIA ROMA ŠTEV. 17
TEL. 35-785 in 31-087

SCALO LEGNAMI - SERVOLA
TEL. 96-847

SCALO LEGNAMI - PROSECCO

PONTEBBA

VIA MAZZINI 48 - TEL. 59

Poštni predal 184

Telegr.: SPAD&PEDIT

„VISTA“

TRST, UL. CARDUCCI 15 - TEL. 29-956
Bogata izbira naočnikov, daljnogledov,
toplomerov in fotografskega materiala

POTOVALNI URAD

Adria Portorož

Tel. št. 12

Pitala Koper tel. 64

Menjalnica blok Škotiye

Hotelske sobe, prodaja vseh
vrst vozovnic, izleti po morju
in suhem, služba menjalnic
in potnih listov

I. E. L. M. A. T.

IMPORT-EXPORT

Trst-Trieste - Via F. Filzi 23

Tel. 29-970 Telegr. IELMAT-Trieste

Kupuje: odpadke me'ala,
les za predelavo in kurjavo.
Prodaja: stroje in teh-
nične predmete

BRIC IVAN

Gorica - Ul. Croce 4

Telefon pisarna 34-97

dom 20-70

Zaloga prvovrstnih briških,
vipavskih in domačih vin

Kmetijska nabavna in prodajna zadruga

Sedež v Trstu, Ulica Foscolo št. 1

Podružnice: Trst, Ul. Flavia 23 — Milje, Ul. Roma 1
Nudimo Vam vse potrebščine za vinogradništvo, polje-
delstvo in živinorejo!

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE

IZDAJA LEPOSLOVNE, ZNANSTVENE
IN POLJUJNO POUČNE KNJIGE,
UČBENIKE, GLASBENE EDICIJE
IN EDICIJE LIKOVNE UMETNOSTI.
UČILA TER VSEH VRST
TISKOVIN

Trgovsko izvozno podjetje za domačo in umetno obrt

Ljubljana - Mostni trg 24 - Telefon 21 407, 20 308

telegrafski naslov: Domexport

NUCIMO: ročno kleklane čipke, leseno galanterijo, zoborebce,
izdelke umetne obrti in lončarstva. Na drobno pro-
dajamo v naših trgovinah v Ljubljani, Cankarjeva ul. 6,
Hrdelejeva 4 Trg Revolucije 5, Mostni trg 24 in v
sezonski trgovini na Pledu.

Predstavništvo za Trst in Italijo:

ing. ČOK ANDREJ, via Beato Angelico 8, tel. 48-057

Za ročno kleklano čipko:

JOSIP DIDIČ, Trst, via Carducci 10, tel. 24-931

Cenjenim odjemalcem se priporočamo za nakup!

TVRDKA E. BON

Import - Export

TRST, Via Roma 20, Tel. 35108

Scorie e cascami metallici
non ferrosi

VOČE ZAGREB

IZVOZIMO:

Sve vrste voća, svežeg i suvog
sočiva i njihovih proizvoda, na-
ročito sveže pečurke, suve dal-
matinske maraske, maraskin sok,
suve šljive, mekinju, mandorle,
orahe, lešnike, med, rakiju (šilj-
vovicu), šumke piodove, mekinje
i drugu krmo

UVOZIMO:

Južno voće, kolonialne i druge
poljoprivredne proizvode

SPLOŠNA TRGOVSKA

UVOZ

IZVOZ

KOPER

(CAPODISTRIA)

TELEFON 43 in 100

PUTNIK TURISTIČKO PODUZEĆE

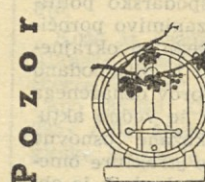
ZAGREB - JUGOSLAVIJA

Praška ul. br. 5 - Tel. 32 257 8, 9

Odjeljenje za inostranstvo telefon: 32 - 726

Vrši: hotelske rezervacije, nabavlja sve vrste vožnih
isprava za zemlju i inostranstvo - željezničke, brodske
avionske - organizira izlete, putovanja i ekskurzije,
vrši mjenjačku službu, službu pasosa i viza te fotoslužbu

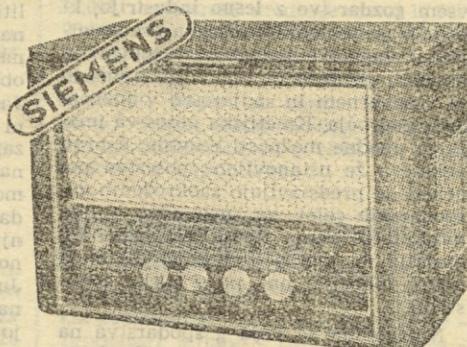
„Slovenija vino“ in „Vino Koper“

Vabita v svoj paviljon na velesajmu poleg paviljona B (gastronomski
park). Nudimo IZBRANA BELA IN RDEČA VINA, SLIVOVKO, ISTR-
SKI REFOŠK, MALVAZIJO IN DRUGA PRISTNA ISTRSKA VINA,
TERAN IN KRANJSKE KLOBASE, PIVO UNION ČRNO IN BELO.

Informacije glede izvoza zgoraj navedenega blaga prejmete v paviljonu
»SLOVENIJA VINO« - VINO KOPER«.

se priporočamo!

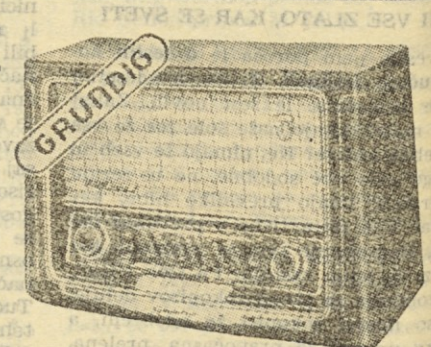
Radio TV - SOSSI

OPCINE - Trg Monte Re 4

Tel. 21-133 - 21-134 (pri osnovni šoli)

PRODAJA IN POPRAVILA VSAK-
VRSTNIH RADIO IN TV APARATOV, ZA-
LOGA ELEKTRICNEGA MATERIALA.
RADIO - APARATI od 10.000 L. NAPREJ

POŠILJAMO DARILNE PAKETE V VINO-
ZEMSTVO - ZA JUGOSLAVIJO
UGODNI PLAČILNI POGOJI

SLOVENIJALES

LJUBLJANA - TITOVA ULICA 1A - TEL. 20-563

Največje slovensko podjetje

za izvoz lesa in lesnih izdelkov

Izvažamo:

Mehak in trd žagan les — Gozdne proizvode — Celulo-
zni les — Drva in kurjavo — Vezane in panel plošče
Stole iz upognjenega lesa — Zaboje — Ogje — Furnirje
Pakete — Lesene hiše — Lesno galanterijo — Leso-
vinske plošče — Pisarniško in stanovanjsko pohištvo
Serijsko in luksuzno pohištvo — znamke «OPEX»

Obiščite nas na Velesajmu v lesnem paviljonu!

AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE

A. POŽAR

TRST - ULICA MORERI ŠT. 7

Tel. 28-373

Prevzemamo vsakovrstne
prevoze za tu in inozem-
stvo. — Postrežba hitra.
Cena ugodna

„SILLA“

COSSI ALFONZ

UVOZ LESA

GORICA

Ulica Duca d'Aosta 17

TEL. 34-36

MAGAZZINI

TOLENTINO

Trieste, Via XXX ottobre 5

VELIKA IZBIRA
pletenin, nogavic,
srajc, perila
in kopalnih oblek

Cena ugodna - zajamčeno blago

IZVOZNO PODJETJE

SLOVENIJA ŽIVINOPROMET

LJUBLJANA, DALMATINOVA 1

Telefon 22-212

Teleg. „Slovpromet“

izvažava vse vrste živine, konj, prašičev,
mesa in mesnih izdelkov, prvovrstne
kranjske klobase in kraško šunko.

Živina je stalno na zalogi v depoiu, Prestranek
Telefon šte. 3

Alfa Romeo

„ARAUTO“

TOMAŽIČ & POŽAR

TRST UL. GALATI 24 - POST BOX 245

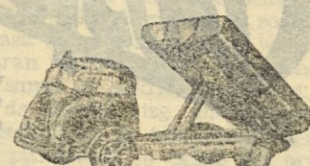
TELEFON: 37 274 - BRZ: ARAUTO

Izdelke svetovno znane kvalitete: AVTOMOBILE - AVTOBUSE -
TROLEJBUSE - KAMIONE - AVTOCISTERNE IN DRUGA SPE-
CIALNA VOZILA - POMORSKE DIESEL MOTORJE - AVIONSKE
MOTORJE - ELEKTROAGREGATE. VSAKOVRSNE REZERVNE DELE

NUDI PROBAJNI URAD
ZA JUGOSLAVIJO

Olajšave pri plačilih!

Alfa Romeo

ZALOGA STAVBNEGA MATERIALA IN LESA

v v
DANEU FRANCISKA

Opčine, Narodna ulica št. 77

Oglašujte
v „GOSPODARSTVU“

Ugo Margon

Zaloga in predelava
vrec in jute

TRST - UL. FONDERIA 10

TELEFON 90-720

vestnik SLOV. GOSPODARSKEGA ZDRUŽENJA

Sodelovanje združenja pri tržaško-jugoslovanski izmenjavi

Prejšnji petek, dne 29. junija je potekla Trgaška trgovska zbornica naše predstavništvo na razne seje ob priložnosti jugoslovanskega dne. V soboto, 30. junija so bili naši predstavniki na konferenci italijansko-jugoslovanske zbornice ter jugoslovansko-italijanske, ki je bila na sedežu Trgaške trgovske zbornice. Prišlo je tako končno do splošne obeh tržaških pobud na tem področju, in sicer do spojitve tržaške delegacije italijansko-jugoslovanske zbornice in Milanu in Zbornice za pospeševanje trgovine med Trstom in Jugoslavijo, za katero je bilo določeno naše združenje. Tako bo imelo združenje dva predstavnika v izvršnem odboru tržaške delegacije.

V ponedeljek 2. julija ob 10. uri je na združenje povabilo na sedež jugoslovanske gospodarstvenike inž. I. Bar-

balica, glavnega tajnika Zvezne zunanjetrgovinske zbornice, inž. Vehovarja, tajnika Zvezne trgovinske zbornice LR Slovenije dr. Pleša, svetnika iste, dr. Zidariča, predsednika komisije, ki je bila ustanovljena pri Ljubljanski trgovski zbornici za regionalni trgovinski sporazum in združenje uvoznikov in izvoznikov, veljane tako v Ljubljansko in Zagrebško trgovsko zbornico. Prišlo je do obširne izmenjave misli, ki ne zadevajo samo trgovinske izmenjave na splošno, temveč tudi tehnično samo. Govorila je bilo o izvirnih potrdilih blaga in trajanju njihove veljavnosti. Obravnavala so se tudi vprašanja, ki se nanašajo na odnose združenja z jugoslovanskimi trgovinskimi zbornicami; zlasti pa je bila izražena želja, da bi si združenje in zbornice izmenjale vse informacije glede tržišč. Na sestanku je bil upravnih odbor ter člani združenja uvozniki in izvozniki. Sestanek je potekal v prijaznosti in iskrenosti, zato smo prepričani, da bo verjetno prinesel zaželen uspeh.

Poslovni koledar

Do 20. julija je treba plačati registrskemu uradu obrok davka na promet z vrednostnimi papirji za prvo polje 1956.

Do 31. julija morajo imetniki radijskih prejemnikov plačati takso in naročnino za drugo polletje 1956.

NOVI ODLOKI GEN. VLAD. KOMIS.

Odlok št. 195 v prid hotelske industrije, ki razteza zakon z dne 4. avgusta 1955 št. 691 (predpisi v prid hotelske industrije), ki je bil objavljen v uradnem listu republike Italije »Gazzetta Ufficiale« št. 189 od 18. avgusta 1955, na Tržaško ozemlje.

Odlok št. 197, ki določa postopek za zdravstveni pregled mesa, ki se uvaža v republiko Italijo.

Odlok št. 199, ki določa oprostitve carinskih davčev za surovi sladkor, ki se uvaža kot nadomestilo za izvožen rafinirani domači sladkor.

Mednarodni sestanki na Tržaškem velesejmu

Trst, Italija in arabske države

Na arabski dan je bil v dvorani Trgaške zbornice sestanek med predstavniki arabskih dežel z Bliznjega vzhoda, ki razstavljajo na tržaškem velesejmu, in predstavniki ukrajinskih gospodarskih krogov. V svojem uvodnem govoru je predsednik velesejma ing. Sotopisio ohratil zgodovinski razvoj pomorskega blagovnega prometa med Trstom, Sirijo, Libanonom in Jordanijo, državami, katerim je bil ta sestanek namenjen. Na prvem mestu luksega prometa so države Bliznjega in Srednjega vzhoda. Promet s temi državami je v letu 1955 znašal 1.737.660 ton, dočim je bil blagovni promet s Severno Ameriko na drugem mestu. Promet z državami Bliznjega in Srednjega vzhoda je torej dosegel približno 35% pomorskega prometa našega pristanišča. Dandanes imamo mesečno 15 do 20 rednih odhodov proti Bejrutu, 10-12 proti Latakiji in 7-8 v Iskenderije.

Dočim je predstavnik sirijskega poslanstva v Rimu popisal velika gradbenila, ki se še izvajajo oziroma so še v načrtu, je član Trgaške zbornice v Damasku g. Midani podrobneje spregovoril o teh načrtih. Pri njihovem izvrševanju so udeležena tudi italijanska podjetja. Ta velika gradbena dela obsegajo tudi izgradnjo 250 km cest, železnice, ki bo povezovala Latakijo z Alep-om, in gradnjo čistilnice naftne v lu-ki Homs. V letnem programu je na- dalje zboljšanje železniške, ureditev rek ter izgradnja arzijskih vodnjakov in dolinskih pregrad. Ome- ti je tudi, da namerava njegova vlada ustanoviti me- šano italijansko - sirsko brodersko družbo, ki naj bi s 15-20 petrolejskimi ladjami prevzajala nafto.

Predstavnik libanonskega poslanstva v Rimu je podal zanimivo poročilo o popolnem gospodarskem liberalizmu svoje vlade, ki se ne vlika v trgovinske posle privravnico, temveč jim da vsjo prostost v trgovanju. Nadalje smo zvedeli, da se v libanonskem tr- žišču veljavne vse derivate.

Dr. Vincenzo Garra iz urada za spo- razume pri ministru za zunanjo tr- govino, je v svojem govoru opisal tr- govinske stike med Italijo in temi dr- žavami ter že obstoječe trgovske po- godbe z Libanonom, izmenjavo s Sir- jo in dogovor, ki bo sklenjen z Jor- danijo.

Dr. Vincenzo Garra iz urada za spo- razume pri ministru za zunanjo tr- govino, je v svojem govoru opisal tr- govinske stike med Italijo in temi dr- žavami ter že obstoječe trgovske po- godbe z Libanonom, izmenjavo s Sir- jo in dogovor, ki bo sklenjen z Jor- danijo.

DVA PREDLOGA SEJEMSKI UPRAVI

Iz vrst tujih odpisancev, ki so pri- šlela na Tržaški velesejem, smo čuli pri- tožbo, da morajo člani teh odpisan- stav ob vsaki priložnosti, ko hočejo na velesejem zaradi sestankov, plačati vstopnino. Mislimo, da bi bilo treba v tem pogledu posnemati upravo Pado- vanskega velesejma, ki dovoljuje vsem odpisancem pa tudi novinarjem ob vsaki priložnosti popolnoma prost vstop na sejem.

Po menjenju raznih obiskovalcev bi bilo treba pred razne stojnice v gastro- nomskem oddelku postaviti mnogo več stolov da bi se obiskovalci po naporu, ki ga zahteva pregled scene, lah- o odpohili. Morda bi kazalo razmestiti lokale tudi na več mest po sejnišču.

Tržaški sporazum naj se končno uveljavi!

Jugoslovanski predlogi za poživitev trgovinske izmenjave - Kaj je prinesel „Jugoslovanski dan“

Jugoslovanski dan na Tržaškem velesejmu se je začel s sprejemom ju- goslovanskih odpisancev v Tržaški tr- govinski zbornici. Letos je prvič pri- šel na Tržaški velesejem jugoslovanski veleposlanik v Rimu dr. Darko Cer- nej. Poleg njega so bili prisotni ing. I. Barbalčić, glavni tajnik Zvezne trgovin- ske zbornice v Beogradu, inž. Knežević, predsednik Jugoslovanske zbornice zbornice v Beogradu, dalje tajnik zbornice K. Zoričić, jugoslovanski generalni konzul Mitja Vošnjak, tr- govinski ataše Bogo Premelič, ing. M. Ve- hovar, glavni tajnik Trgaške zbornice Slovenije, uradni p- edstavniki Ju- goslavjetrgovinske zbornice na velesejmu dr. Ivan Ples in razni drugi jugoslovanski odpisanci. Sprejema so se ud- li- li tudi predstavniki Italijansko-Jugo- slovanske trgovinske zbornice v Mila- nu (predsednik dr. S. Magri in tajnik Dalla Volta) ter raznih italijanskih in tržaških gospodarstvenikov.

Tiskovna konferenca na velesejmu je bila dokaj živahna. Vodilno vlogo so prevzeli predstavniki Italijansko-Ju- goslovanske trgovinske zbornice v Mila- nu in Jugoslovanske zbornice v Beogradu. Predsednik zbornice inž. Knežević je zlasti naglasil pomen lončanskega sporazu- ma, s katerim je bilo rešeno tržaško vprašanje. Če je bilo mogoče rešiti ta težko politično vprašanje, kakor je bilo to, potem bo toliko lažje dosegli sporazum glede pospeševanja gospo- darskega sodelovanja in trgovinske izme- njave med Trstom in Jugoslavijo, ki jo ureja sporazum o trgovini med Tr- stom in jugoslovanskim omejenim pod- ročjem, podpisani v Rimu konec mar- ča lanskega leta. Dr. Magri je govoril o posredovalni vlogi Trsta v trgovini med Italijo in Jugoslavijo ter je spo- čel, da je bil med Italijansko-Jugo- slovansko zbornico v Milanu in Zbor- nico za pospeševanje prometa med Tr- stom in Jugoslavijo končno dosežen sporazum. Dr. Zidarič, ki je predse- dnik komisije za tržaški promet v okviru regionalnega sporazuma pri Trgovin- ski zbornici Slovenije, je obširno po- čel o razvoju tega prometa, ki v zad- njem času čedalje bolj pada. V raz- poredju 1952/55 je promet med cono A in cono B Svobodnega tržaškega ozem- lja, ki je bilo pod anglo-ameriško in jugoslovansko vojaško upravo dosegel povprečno 72 milijonov lir, medtem ko je leta v prvih petih me- secih znašal komaj 240 milijonov. No- vi sporazum, ki čaka na ratifikacijo, predvideva izmenjavo 4.250 milijarde lir. Trst in neposredno zaledje sta predstavljal v preteklosti gospodar- stvo celote; v Trstu so iz zaledja prihla- ni kmetijski prideški zlasti vino in železo. Da bi se ta naravna izmenjava lahko uspešno nadaljevala, bi bilo tre- ba čimprej uveljaviti regionalni spo-

Sporazum med Trstom in Milanom

Ze na sestankih ob priložnosti ju- goslovanskega dneva na Tržaškem ve- lesejmu je bilo sporočeno, da je bil kon- čno po dolgih pogajanjih, ki so se prav- zapravile leta le o čni, dosežen spo- razum med tržaško Zbornico za pospe- ševanje prometa z Jugoslavijo in It- lijansko-jugoslovansko zbor- nico v Mila- nu. Dne 18. tega meseca bo v Milanu izreden občni zbor Italijansko-jugo- slovanske zbornice, ki bo ta sporazum do- končno izvedla. Po tem sporazumu pri- znava milanska zbornica Trstu avtono- mijo v določenem okviru. Tržaška zbor- nica se sicer spoji z milansko, vendar tako, da bodo Tržačani svoje odpis- nstvo sami izbrali. Tržaška delegacija bo določena vprašanja z domačega po- ročja reševala sama. Tržačani bodo na svojem obnem zboru izbrali 8-10 čla- nov v tržaški upravni svet. Izmed teh članov, izbere milanska zbornica 2-3 delegate, ki postanejo rečni člani o- srednjega upravnega odbora Italijan- sko-jugoslovanske zbornice v Milanu. Na željo Tržačanov je bil za dan 18. julija sklican izredni občni zbor mi- lanske zbornice, ki bo v tem smislu prilagodila svoja pravila. Do konca le- ta bosta v Trstu še vedno poslovali lo- čeno dosedanja delegacija šestih članov, ki jo je imenoval Milan, in Zbornica za pospeševanje prometa z Jugoslavijo.

PROSTORE ZA TRŽAŠKO DELEGA- CIO

Bo preskrbela Tržaška trgovin- ska zbornica, ki bo tudi vzdrževala tajništvo. Glede imenovanja tajnika še ni prišlo do sporazuma v podrobnosti.

FRANCOSKA ORIGINALNOST

Ta dni je potovala skozi Trst skupina 12 francoskih izletnikov, ki se vračajo v Pariz z nenavadnega izleta. Francoska turistična agencija Dubreuil je organi- zirala izlet Pariz-Bombaj in nazaj, ka- tera se se udeležili dve skupini. Pri- va je prišla v Bombaj z avtobusom in se vrnila v Pariz z letalom, druga pa je potovala v Bombaj z letalom in se sedaj vrača v avtobusom. Izlet traja en mesec in pol ter gre skozi več držav za skupnih 14.000 km. Za avto- buse gre tovorniki, ki je opremljen z vsem mogočim, vstevši mehanično do- lavnico. Izlet stane en milijon lir na osebo. Ker se je izlet obne el, ga na- merava ista agencija obnoviti dvakrat na leto.

PLAČNI USTROJ - osrednje vprašanje sodobne družbe

Plače in življenjski stroški - Skupne pogodbe med delavci in delodajalci

Kadar se srečata dva znanca, pri- jateljela ali stanovska tovaršna, se običajno, takoj po pozdravu in obvesti- lju o medsebojnem zdravju, zaplete- ta v pogovor o delu, posebno v zvezi z zaslužkom, to je o mezdah ali plači. Zelo redko slišimo v takem razgovo- ru, da bi kdo rekel: »Dobro zaslužim. Sem popolnoma zadovoljen! Moja plača je primerna mojim življenjskim potrebam.« Bolj pogosti so pogovori o nizkih mezdah in majhnih plačah, ki ne ustrezajo povprečno najnižjim življenjskim potrebam. *Dohodki ko- maj krijejo stroške za skromno pre- živetje!* Vsakdanji pojav je pa še tretja skupina delavcev, ki so se le- no zaposleni ali sploh brezposelni. Njihov položaj je najbolj žalosten, saj se s skromnimi podporami, ki jih prejemaajo od socialnega skrbstva, ne morejo niti dostojno prehraniti. V prvo skupino zadovoljencev, ki je številčno najmanjša, sodijo le izjemni primeri, ki jih ni mogoče vzeti za me- rilo splošne blaginje in življenjske ravni. Gre za osebe z visoko plačo, maloštevilno družino ali celo za sam- ce, to je za osebe z najugodnejšimi pogoji. Za vse ostale pa je vprašanje dela in primerne plače življenjskega pomena.

V sodobni družbi je postala uredi- tev pravičnega plačnega sistema (si- stema) osrednja zadeva - njeno prvo in glavno vprašanje. Od njegove ureditve je odvisna večja ali manjša splošna življenjska raven na dolo- nem področju, to je v kraju, okraju, deželi ali državi. Nasprotno pa so pri- merne dne in plače odvisne od smo- tne organizacije dela, od skrbnega neproduktivnih strok (birokracije) ter od povečane storilnosti.

Kjer si Vipava in Joča podajata roke

Tam, kjer Vipava podaja roke So- či, je zrasla vas Sovodnje. Danes je vas središče občine. Pred zadnjo vojno je spadala pod Miren, a prej je bila samostojna občina.

Vas ima pretežno kmetijski značaj, tovarniških delavcev je malo, ki so predvsem zaposleni v tržiških ladjeh, nekateri pa delajo pri dr. Vilku Čotiču, ki se bavi s predelavo kraškega kamna.

Sovodnjski kmetje pridelujejo raz- novrstno zelenjavo; zlasti so cenjeni njihovi šparglji. Nekaj zelenjave pro- dajo na gostinskem trgu, med največje pa prodajo Standrežcem. Med največje je razširjena želja, da bi sami vodili ze- lenjavo na tržaški trg; vendar se do- sle še nihče ni opogumil, da bi to tvegal.

Sovodnjska zemlja je rodnata, za- to neprimerna za intenzivno sadjar- stvo. Sadja pridelajo le za domačo uporabo. Precej pridelajo žita, neka- teri srednji kmetje so ga lansko leto prodali do 40 stotov. Tožijo se da jim ga je država plačala premalo. Komaj 60 lir za kg. Če pomislimo, da plaču- jejo otroba po 60 lir za kg, so prešli za pšenico res premalo. - Tudi kuru- ze pridelajo nekoliko. Lansko leto so sadili zlasti po žitu zgodnj ameriško križano. Pridelek je bilo malo, vzela ga je rosa. Praviijo pa, da jim je na- vada križano dobro obrodila.

V vasi imajo okrog 200 krav, ki pa dajejo premalo mleka, da bi se njiho- va gojitve res izplačala. Povprečje je namreč 8-9 l. mleka na kravo in to za dobo njihovih mlečnih let. V tem primeru bi bilo treba zboljšati doma- čo pasmo in tako doseči višjo proiz- vodno mleka. Uvesti bi se moralo tudi merjenje mleka. Tako bi se s lahkoto izločile iz proizvodnje krave, ki bi dajale premajhno količino mle- ka.

Precej krme za živino dobijo Sovo- denci na mlinskem letišču, ki ga vsako leto pokosijo. Nekdo je bila zemlja na letišču last Sovodnjcem, Gobrever, Rupencem, Standrežcem, Mi- rencem in nekaterim Goricanom. Danes smejo nekdanji lastniki le kositi tr- avo proti primerni odškodnini.

V vasi imajo dva traktorja. Eden je last Paborja Franca, drugega pa po- sedujeta skupno Florenin in Lutman. Lastniki traktorjev tožijo, da zaslužijo premalo zaradi prevelike razceplje- nosti zemljiške posesti. Kmetje prihra- nijo s traktorskim oranjem kar polo- vico denarja če upoštevamo, da se delo izvrši hitreje in ni treba dati ne hrane oračem ne krme živini.

KRONIKA

ODHOD JUGOSLOVANSKEGA OD- POSLANSTVA. Kakor je očitno iz na- ših poročil, je bilo let- šnje jugoslovansko odpisništvo za Tržaški velesejem izredno številno in močno tudi po za- sedbi. Jugoslavija je s tem pokazala, da daje jugoslovanskim stikom s Trstom in Italijo sploh velik pomen. Tudi ju- goslovanska razstava je bila letos ob- sežnejša. Jugoslovansko odpisništvo se je zadržalo v Trstu več časa kakor prejšnja leta, ter po petih dneh odpo- tovalo. V Trstu je še ostal dr. Ivan Ples z nekaterimi delavci, ki mu je Zveza zunanjetrgovinske zbornice po- verila nadzorstvo nad jugoslovansko razstavo.

PREDSEDNIK TRGOVINSKE ZBOR- NICE OBISCE LJUBJANCO

Zvedeli smo, da namerava predsednik Tržaške trgovinske zbornice prof. Luuzzio Fel- goli ob prvi priložnosti obiskati Ljub- ljano, da bi usposavil tesne stike s slovenskimi gospodarstveniki, ki so ob- iskali tržaški velesejem.

LETALSKIH NESREČ NI KONCA.

V Ameriki sta strmoglavili dve potni- ški letali. Pri tem je izgubilo življenje 128 ljudi. Po vsej verjetnosti sta leta- li trčili med seboj. Nesreča se je zo- godila nad pogorjem Gran Canyon; žrt- ve so obležale na nevarnih stenah nad prepadi. To je največja nesreča v zgo- dovini letstva. Ameriška vlada namer- avata izvesti posebno preiskavo nad po- solovanjem letalskih družb.

STAVKA PRI LESNIH PODJETJIH.

Zaradi mezdnih in delovnih zahtev, ki so jih delavci postavili delodajalcem in jih jih ti niso upoštevali, je prišlo med delavstvom lesnih podjetij do stav- ke. Stavko sta napovedala oba si- d- kata in po poročilih so se je udeležili

Kam na zdravljenje in oddih?

II.

Dolenjske toplice so zlasti med rev- matiki dobro znane. Ležijo 14 km ju- gozapadno od Novega mesta sredi bujnih gozdov, zelenih travnikov, prijaznih gričev in vinskih gor. Zve- zo: po železnici Ljubljana - Novo mesto - Straža ali pa z avtobusom Ljubljana - Novo mesto skozi Do- lenjske toplice. Okolica je zelo lepa, slikovita in bogata po kulturno-zgo- dovinskih spomenikih. Razen lepih sprehodov na vse strani in razen raz- ličnega internega razvedrila je gostom na razpolago še lov, ribolov, kopanje in veslanje v Krki itd. Zdravilišče ima značaj zdravstvenega zavoda, spreje- ma tudi privatnike. Za zdravljenje služi v glavnem termalne kopeli v 2 zaprtih bazenih, ki sta zgrajena ne- posredno nad vrelci in individualne kabine. Temperatura terme je 37°C.

V *Dolenjskih toplicah* se zdravljo v velikim uspehom: bolezni revma- tičnega značaja (sklepov in mišiče- vja), dalje pa tudi boleznii živcev (nevralgije), ženske bolezni (vnetja maternice in jajčnika, klimakterične težave), posledice kostolomov, zmeč- kanin in amputacij, skleroza, razna kataralna obolenja.

Smarske toplice ležijo tudi pri Novem mestu, toda v nasprotni smeri kot Dolenjske. Od Novega mesta so oddaljene 12 km in z njim povezane z avtobusno progo. Ne samo po svoji idilični legi, temveč tudi po svojih indikacijah so kot nalašč ustvarjene za oddih, počitek in regeneracijo do- švih delavcev. Izoliranost od vsakega industrijskega in cestnega hrupa (zdravilišče leži par sto metrov odda- ljeno od glavne ceste Novo mesto - Brežice), romantična okolica v »doli- ni gradov« in celotno okolje vabijo tuja, da se tu ustavi za daljša časa. Za nastanitev gostov je na razpolago nov hotel in depandansa skupno s približno 100 posteljami. Za zdravilno kopanje sta namenjena 2 zaprta ba- zena, za razvedrilo in šport pa odprt bazen (10x25 m). Temperatura števil- nih termalnih vrelcev znaša 29 - 32°C.

V *Smarskih toplicah* se zdravljo: bolezni živčnega sistema, ženske bo- leznii, boleznii srca in ožilja (zvišan krvni pritisk), rekonvalescenca.

Čateške toplice pri Brežicah so zna- ne po tem, da imajo njihovi vrelci najvišjo temperaturo med slovenski- mi termami (59°C). Zdravilišče leži na desni obali Save, 3 km jugovzhod- no od Brežic, 1,5 km od glavne ceste Ljubljana - Zagreb. Železniška po- staja je Dobova (ki je bližja kot Bre- žice). Skupna nastanitvena zmoglj- vost Zdraviliškega doma in depan-

Čateške toplice pri Brežicah so zna- ne po tem, da imajo njihovi vrelci najvišjo temperaturo med slovenski- mi termami (59°C). Zdravilišče leži na desni obali Save, 3 km jugovzhod- no od Brežic, 1,5 km od glavne ceste Ljubljana - Zagreb. Železniška po- staja je Dobova (ki je bližja kot Bre- žice). Skupna nastanitvena zmoglj- vost Zdraviliškega doma in depan-

vsi delavci, razen v podjetjih Scasso, San Giusto, Florit in Vascon, kjer so jim zahtevne sprejeli.

KRATKA STAVKA V LADJEDEL- NICA. V terek so delavci CRDA v Trstu in Miljah zapustili delo za pol dneva. Stavka je nastala zaradi nepo- pustljivosti, katero je pokazalo ravnat- elstvo ustanove glede vprašanja skup- ne pogodbe.

MATURA. V ponedeljek se je začela na slovenskih srednjih šolah v Trstu maturata. Letos zapuška srednjo šolo 72 dijakov in sicer 24 realno, 12 klasično gimnazijo, 15 trgovsko akademijo in 21 učiteljske.

NOVA LADJA - PETROLEJKA. Dne 10. julija bo o splovili v tržaški ladje- delnici CRDA 35.120-tonsko turbocister- no »Esso Chile«, zgrajeno za družbo »Panama Transport Company«. Lada je prva med 15 te vrste, ki jih bodo ladjedelnice CRDA zgradile za italijan- ske in tuje družbe.

ZA KRUHOM V AVSTRALIJO. Dne 30. junija je odpotovalo v Avstralijo nadaljnjih 400 Tržačanov z ladjo »To- scanca«, Med potniki je 107 delavcev, ostali pa so svoji že izseljeni delav- cev.

SE O HUDI TOCI NA VIPAVSKEM

V zvezi z našim zadnjim poročilom o strahotnih toci, ki je razjasnila po Vi- pavski dolini od Nove Gorice skoraj do Ajdovščine, smo se zvedeli, da je točka napravila ogromno škodo tudi v Dornbergu, kjer je kletista po bregovih Strome, Karlovca in Komščaka. Tu- di na polju je škoda tako velika, da so žito kar pokosili. Uničilo je tudi krompir. Prizadeja pa niso vinogradi na desnem bregu Vipave.

danse je 165 postelj. Za prehrano go- stov je bila po vojni zgrajena nova, velika restavracija. Čeprav je zdravil- ske oddelke odmaknjeno - kar sicer ugodno vpliva na zdravljenje - skrbi za naj- razliknejše vrste razvedrila in se tu gostje počutijo kakor doma. V času sezone obiskujejo Čateške toplice ob nedeljah zelo radi in v velikem števi- lu izletniki iz Zagreba. Glavna zdra- vilna sredstva obstajajo v kopanju v termalni vodi, ki se da glede tempera- ture prilagoditi zdravnikom predpi- som, in sicer v individualnih kabinah (26). *Indikacije:* zaradi visoke mavn- ne temperature termalnega vrelca so Čateške toplice posebno uspešne pri zdravljenju revmatizma (sklepov in mišičevja) ter nevralgij (ishias), da- tje pa tudi zastarelih poškodb na ko- steh, atrofije, kroničnih eksudatov, ženskih bolezni, kroničnih katarjev žlez, dihalnih organov in prebavi.

Kotuljska slatina, slatinsko in kli- matično zdravilišče z nadm. višino 520 m, leži v planinski dolini pod Ple- šivcem (Uršlja gora) na skrajnem se- verozapadnem delu Slovenije, 6 km

Turizem

V *HOTELU KOROTANA* v Selrih ob Vrbskem jezeru so o priletni se- zoni s posebno prireditvijo, na ka- tero je prišlo tudi mnogo gostov iz Celovca. Hotelski bar so letos opre- m- li z novo ventilacijsko napravo.

V *JUGOSLAVIJI PRICAKUJEJO* VEC AMERICANOV. Lansko leto je obiskalo Jugoslavijo 8.951 ameriških turistov. Letos pričakujejo več turistov iz Združenih ameriških držav. To za- ključujejo na podlagi vi umov, ki so jih Američani zagotovili za pojavanje v Jugoslavijo. »Futurica iz B- ograda je zaključil z ameriškim turističnim po- detji trikrat več dogovorov glede po- vanja ameriških turistov v Jugosla- vijo kakor lansko leto. V Dubrovniku je p- ed dnevi prišla 35.000 tonska ladja »Caronia«, na kateri se je pripeljal okoli 650 ameriških in ke adskih po- tnikov. Iz Dubrovnika je ladja odplula proti Benetkam.

TRST KOT TURISTICO KRIZISCE.

NI dvoma, da se Trstu obeta glede na njegovo lego praveš turistični pro- met. Čeprav je bilo v zadnjih letih ob- novljenih mnogo hotelov, lahko se- me, da niso Tržačani v preteklosti po- svetili temu vprašanju posebne pozor- nosti. Ze lanske le- o smo poročali, ko- so večke turistične skupine iz Nemi- čje in Avstrije potovale v letovišča na Koprskem, v Isri in Dalmaciji iz Tr- sta. Pa tudi posameznih turistov, ki potujejo skozi Trst v Jugoslavijo, ali preko Jugoslavije in Trsta v Italijo, je precej. V zadnjem času se nekateri po- detni ljudje vedno bolj zanjajo za slovensko obalo od Trsta do Devin in kupujejo zemljo, da bi pozneje gradili hotele. Priporočamo našim ljudem, naj se ne prenaenajo s prodajo teh zemljišč, katerih vrednost bo prav gotovo še na- rastila. Dobro bi bilo, ko bi sami kaj začeli, a ne prodajali zemlje drugim.

DRŽAVNA GOSTINSKA SOLA. V Palermu so ustanovili »Državni gostin- ski inštitut, ki bo odprl v šolskem le- tu 1956-57; v Bruenichu na Južnem I- tralskem bodo jeseni odprli gostin- skaje.

od Raven (nekdanji Guštanj). Želez- niška postaja so Ravne na progi Ma- ribor - Prevalje. Kotuljska slatina se čedalje bolj uveljavlja tudi kot kli- matično zdravilišče in letovišče. Pre- kej visoka lega in lepa planinska ok- olica privablja vsako leto več obis- kovalcev ki najdejo tu počitek in spro- ščenost. Ima celoletno sezono, ker so v neposredni okolici jako lepi tereni in pogoji za smučanje. *Indikacije:* obo- lenja živčnega sistema in dihalnih organov, prebavne motnje, katarji že- lodeca in črevesja, rekonvalescenca. Zdravilna sredstva: pitne kure.

Vsako zdravilišče (razen Kotuljske slatine) ima po 1 ali več zdravnikov specialstov za določene indikacije.

„GOSPODARSTVO“

izhaja vsak drugi petek. - UREDNISTVO IN UPRAVA: Trst, Ulica Geppa 9, tel. 38-933 - CPA: posamezna številka 11-23; za Jugoslavijo din 15 - NAROCNINA, letna 600 lir, polletna 350 lir. Pošt. ček račun »Gospodarstvo« št. 11-9396; za Ju- goslavijo letna 380 din, polletna 200 din; naroča se pri A.D.I.T-u, DRZ, ZALOŽBA SLOVENIJE, Ljubljana, Sritarjeva ulica 3-1 teh rač. pri Komunalni banki št. 60 KB-1-2-375 - CENE OGLASOV: za vsak m/m višine v širini enega stolpca 40 lir, za inozemstvo 60 lir.

Odg. urednik: dr. Loze Berce
Založnik: Za'ložba »Gospodarstva«
Tiskarna »Graphis«

ENTE FIERA DI TRIESTE

TRŽAŠKI MEDNARODNI VELESEJEM
Nova tržišča preko Trs'a
VIII. TRŽAŠKI MEDNARODNI VZORČNI VELESEJEM
OD 24. JUNIJA DO 8. JULIJA
Velanjen v
Union des Foires Internationales

Popustna železnica!
Informaie pi upavi TRŽA-
SKEGA MEDNARODNEGA VE-
LESEJMA, Viale Ippodromo, 18
in pri naših predstavnikih v
Italiji in inozemstvu

JAZBAR STANISLAV

UVOZ-IZVOZ
vseh vrst blaga za stavbenišvo
VEZANE PLOŠČE VSEH VRST
T R S T
Urad in skladišče: Scalo legnami - Tel. štev. 44-552

A. BOLKO mr. ph.
UVOZ-IZVOZ
Farmaceutski proizvodi in kemikalije
1 RST - UL TORREBIANCA 21/H
TELEFON 31-315

C. G. R.
COMMERCIO GENERALE E RAPPRESENTANZE
d. z. o. z.
IMPORT TRST - TRIESTE EXPORT
TELEF.: 37-940, 26-352
TELEGR.: GIGIERRE
VIA DELLA GUPPA, N. 9
C. P. 185

IMPORT KOPER EXPORT

TELEFON ŠT. 74-155

Nudimo vsem odjemalcem prvovrstno paradiž-
nikovo meezo, marmelado, raznovrstne džeme,
pristno domačo slivovko, češnjevec in druga
žganja. - Raznovrstne pulpe, predvsem priporo-
čamo našo kvaliteto smokvino pulpo l. t. d.

TRŽNI PREGLED

Tržaški trg

KAVA

TRST. Cene kave so splošno poskočile, zlasti pa brazilske kave. Vzrok po dražje je v tem, da so nasadi utrpeli veliko škodo zaradi deževja. Pripravljen kava fco tržaška prosta luka, za 50 kg kvoti: Rio 375 šilingov, Rio 5 360; Victoria 10 large bean 295; Victoria 5 good to large bean 315; Victoria crivello 18-19 345 šil.; Minas 380 do 390 šil.; Santos extra prime 505-535; Uganda 265-270 šil.; Tanganika A in AA 570-580; Kostarika HGA 610-625 šil.; Kostarika SHB 630-700 šil.; Kenya 580 do 620 šilingov.

Povprečne cene kave na viru proizvodnje so naslednje: brazilska kava, v liah za kg fob Rio N.Y. 5 600; Rio N.Y. 3 640; Santos extra prime good to large bean 890; Victoria 5 good to large bean 530; srednjeameriška kava, v dolarjih za 50 kg fob Haiti naravna XX 61; Salvador naravna 69,50; Kostarika 67,50; arabška kava, v šilingih za 50 kg: cift Ginnia 445; Moka Hodehaid 1 485; afriška kava, v šilingih za cwt. c.: Uganda oprana in prečiščena 268; indonezijska kava, v holandskih florintih za 100 kg cift: Bali Robusta 10-12% nečistoče 235.

Povprečne cene ocarinjene kave od uvoznika do grosista kg skladišče prodajalca v liah za kg neto ponovno pretehtano: brazilska: Rio N.Y. 5 1420; Rio N.Y. 3 1445; Santos extra prime good to large bean 1745; Victoria 5 good to large bean 1360; srednjeameriška kava: Haiti naravna XXX 1625; San Salvador 1725; Kostarika 1920; arabška: Ginnia 1675; Moka Hodehaid 1 1675; afriška: Uganda oprana in prečiščena 1275; indonezijska: Bali Robusta 10-12 odst. nečistoče 1230 šil.

POPER

TRST. Po dolgem času so se cene popra okrepile, ker se je povpraševanje povečalo. Navajamo cene popra cft Trst: Sarawak bel 232/6 šil. proti vkrancu v juniju, 225 p.o.l. vkrancu v juniju - avgustu, 225 p.o.l. vkrancu v septembru-oktobru; Sarawak special cft 182/6 proti vkrancu v juniju, 177/6 proti vkrancu v juniju-avgustu 175 proti vkrancu v septembru-oktobru; Malabar 242/6 šil. proti vkrancu v juniju, 242/6 proti vkrancu v juniju-avgustu in 250/6 proti vkrancu v septembru-oktobru.

Italijanski trg

Italijanski trg s kmečkim pridelki je miren. Naraščala ponudba pšenice novega pridelka, čeprav je letošnji pridelki znatno manjši od lanskega; cene so precej nizke. V Rovinu n. pr. stane stot pšenice 6900-7000 lir, v Verceiliu pa 600-6150. Trdo ržom cft prodajajo v Bariju po 8000-8100 lir stot.

Tudi cene olivnega olja so znatno padle. To pomeni, da zadnji pridelki niso bili tako plodni kot so zatrievali, ali pa da je večina potrošnikov začela uporabljati semensko olje nam. sto olivnega, ki je preveč drago.

Cene klavne živine so tudi nekoliko popustile. Za prašiče n. velikega zanimanja. Cene masla so se nekoliko dvignile, dočim so se cene trdega sira ustale. Pri vseh vrstah sira prevladuje je ponudba, razen pri ovčjem.

Zmanjšalo se je povpraševanje po koruzi. Cene rize so precej krepke. Cene krme še vedno pada. Sklepanje kupčij je redko.

Mirno je na trgu z vinom; cene so se ohranile na doseženi višini. Vse kaže, da bodo lanske zaloge prodali do novega pridelka.

Sveže sadje in povrtnina se dobro prodajajo. Zaradi sezonskih razmer se bo povrtnina še pocenila. Precej drago je suho sadje, zlasti mandeljni, ki so utrpeli veliko škodo zaradi neugodnih vremenskih razmer.

Za paradižnikovo mezo ni zanimanja.

ZITARICE
ROVIGO. Pšenica Pollesina fima 6950-7050 lir stot, dober 6750-6850, navadna 6700-6750; koruza, rumena marano 6500-6650; činkantini 5900-6000; bela koruza 5000-5100; rž 5400-5500; neoluščeni riž 5400-5500; beli oves 5800-5900; rdeči oves 5700-5800; pšenična moka ti pa »Mok 8900-9300, tipa »Mok 8400-8900, tipa »Mok 8000-8500, tipa »Mok 7800-8200; koruza moka rumena ali bela 7300-7400; pšenični zdrob 9500-10.000; pšenični otrobi 4100-4200.

MILAN. Neoluščeni riž: Arborio 6400-7000; Vialone 6500-7000; Carnaroli 6800-7000; Gigante Vercelli 5900-6300; R. B. 7100-7600; Rizzotto 6200-6500; Maratelli 6100-6300; P. 6 5900-6200; Roncarolo 5600-5900.

Oljušeni riž: Arborio 14.100-14.800; Vialone 13.500-15.200; Carnaroli 14.200-15.200; Gigante Vercelli 12.300-12.700; R. B. 13.200-13.500; Rizzotto 11.900-12.300; Maratelli 11.800-12.200; P. 6 11.500-11.700; Roncarolo 11.300-11.600; Pierrot 10.300-10.700.

ZIVINA
LUGO. Živina za rejo: krave domače pasme 380-460.000 lir par; breje krave 400-500.000 lir par; volci domače pasme 430-630.000 par; junci in junice 2-3 let starosti 5 stotov teži 360-390.000; breje je krave prvenice 185.000 lir glava; telčki 2 stota teži 86-95.000 lir glava; molske krave 130-200.000 glava.

Klavna živina: volci teži 6 stotov 310-370 lir kg; krave 6 stotov teži 300-350; junci 5 stotov teži 360-410; telčki 460-520.

Praščiki: praščiki za rejo 20-25 kg 360-400 lir kg; suhi praščiki 40-70 kg 360-400; debeli praščiki 100-150 kg 300-320, nad 150 kg 320-330.

Vprežni konji: 200-220 lir kg ali 100-130.000 lir glava; konji za zakol I. 280-300 lir kg, II. 200-220; žrebeta za zakol 350-380 lir kg; vprežni meži 60-70.000 lir glava; meži za zakol I. 190-200, II. 150-160; vprežni osli 50-60.000 lir glava osli za zakol I. 180-190 lir kg, II. 160-170.

Ovce 220-260 lir kg; jagnjeta 380-400.

PERUTNINA

MILAN. Živi piščanci krajevne vrste extra 980-1000 lir kg, I. vrste 850-900, II. 750-830; zaklani piščanci I. 1050, II. 920-950; inozemske zmznjene piščanci: madžarski 600-700, danski 650-700, jugoslovanski 550-650; žive kokoši krajevne vrste 620-680; inozemske kokoši 450-550; zaklane kokoši 850-900; inozemske zaklane v Italiji 680-700; inozemske zmznjene kokoši 500-650; zaklane pekatke 950-1050; mladi golobi zaklani 780-800; golobi zaklani 820-900; inozemske zmznjene pure 450-550; inozemske zmznjene purani 400-500; žive race 500; zaklane race 620-700; račke za rejo 220-360 lir komad po teži; goske za rejo 500-1300 lir komad po teži; živi zajci 450-600 lir kg; zaklani s kožo 570-610, brez kože 580-640.

MLEČNI IZDELKI

OREMONA. Sbrinz svež 390-420 lir kg, 3 mesece star 510-530; provolone svež 410-430, 3 mesece star 480-510; maslo iz smetane 770-780, maslo II. 700-720, III. 670-690, IV. 640-660; sir grana svež 360-380, zimski proizvod 1955-560-570; majski proizvod 1955-560-570; emental svež 440-480, 3 mesece star 550-570; Italico svež 350-370; taleggio svež 300-310.

OLJE

FIRENZE. Olivno olje extra do največ 1 stop. kisline 840-880 lir kg fco proizvodnja, do največ 1,50 % kisline 820-840, največ 2,50 % kisline 750-820; do največ 4 % kisline 700-750; dvakrat rafinirano tipa »A« 660-680, tipa »B« 450-470; prvostopenjsko semensko olje 380-385; olje iz zemeljskih lesnikov 390-400.

KRMA

VIOENZA. Seno majske košnje za namakanje travnika 1900-2300 lir stot; seno z naravnega travnika 1600-1900; detelja I. košnje 1600-1900.

KONSERVIRANA ŽIVILA

MILAN. Dvakrat koncentrirana paradižnikova meza proizvod. 1955 v škalah 5 kg 140-150 lir kg, v škalah 1/2 kg 160-170.

Trikrat koncentrirana paradižnikova meza v škalah 5 kg 150-160, v škalah 1/2 kg 170-180, v tubah 200 g 55-65 lir komad; olupljeni paradižniki v škalah 1200 g 140-150 lir škala; v škalah 500 g 75-80 lir komad; grah v škalah 1 kg 190-210, v škalah 1/2 kg 210-225; go-be v kislu v škalah 5 kg 1500-1700 lir kg 190-210; v škalah 1/2 kg 210-225; go-bice v kislu v škalah 5 kg 220-250; marmelada, izbrane vrste v škalah 5 kg 220-240, v škalah 1/2 kg 250-280; mešana marmelada iz jabolk in sliv v sodih 170-180; v škalah 5 kg 180-190.

MED IN VOSEK

FORLIJ. Naraven med 290800 lir kg; bel vosek raztopljen na soncu 700-750.

ZELENJAVA IN SADJE

MILAN. Mlad česen 60-80 lir kg; korenje 35-60; ohrovt 50; čebula 44-90; nova čebula 35-40; rožmarin žaj-belj 200-250; fižol 150-230; gobe 1000-1100; solata endivija 60-80; krompir 20-39; paprika zelena 300-480; grah 115-135; paradižniki 160-200; peteršilj 35-48; zelena navadna 40-50; špinaca 80-90; bučke 59-70.

Sadje. Marelice extra 310-360, I. 230-280, II. 160-190; češnje extra 290-320, navadna 300-180; višnje 140-200; smokve 150-165; jabolka navadna mešana 70-90; Delicous I. 200-250, II. 120-140; češnje I. 150-200, II. 60-80; limone 120-150.

VINO

ASTI. Barbera 12-13 stop. 7700-8425 lir stot; Grignolino extra 11.550-12.500; Freisa sladko 9100-9550; Nebbiolo 12.500; Barolo proizvod 1954 14 stop. 21.250-24.500; Malvazija črna 11.000-11.500; moškati 13.000-13.750; vermut 14.500-15.500.

MEDNARODNA TRŽIŠČA

CHICAGO	13. 6.	25. 6.	4/7
Pšenica (stot. dol. za bušel)	208 3/4	208 1/2	204 5/8
Koruza (stot. dol. za bušel)	154 3/4	149 1/2	148
NEW YORK			
Baker (stot. dol. za funt)	40.—	40.—	43.—
Cin (stot. dol. za funt)	94.80	95.37	92.87
Svinec (stot. dol. za funt)	16.—	15.80	16
Cink (stot. dol. za funt)	13.50	13.50	13.50
Aluminij (stot. dol. za funt)	25.90	25.90	25.90
Nikelj (stot. dol. za funt)	64.50	64.50	64.50
Bombaž (stot. dol. za funt)	36.80	36.65	36.80
Zivo srebro dol. za steklenico	262.—	259.—	259.—
Hava (stot. dol. za funt Santos 2)	59.90	62.25	60.25
LONDON			
Baker (f. šter. za d. tono)	307 1/2	292	287
Cin (f. šter. za d. tono)	742.—	758	731
Cink (f. šter. za d. tono)	96 1/4	94 1/4	92 1/4
Svinec (f. šter. za d. tono)	116 1/4	114 1/4	111 1/4
SANTOS			
Kava Santos C (kruzejrov za 10 kg)	482.40	502.—	499.90

Poročila o gibanju cen na glavnih trgih govorijo o močnem nihanju cen kavi, ki je po močnem vzponu zopet na zadovala. Kavčuk se je zopet okrepil, šibke pa so cene barvastih kovin in žitaric.

ZITARICE
V Chicagu je ceno pšenice v tednu do 29. junija nazadovala od 207 1/2 na 202 1/8 stotinke dolarja za bušel proti izročitvi v juliju; cene koruze je nazadovala od 149 1/7 na 148 1/2 stotinke dolarja za funt proti izročitvi v juliju. Obilna so naročila iz tujine za dobavo ameriškega žita. Francija je kupila 6 milijonov, kljub temu je ceno nazadovala in dosega raven, na kateri je bila pred tremi tedni.

SLADKOR, KAVA, KAKAO

Cena sladkorja je v New Yorku popustila od 3,34 na 3,30 v tednu do 29. junija. Cene kavi močno nihajo. Pod vtisom poročil o slabem vremenu v Braziliji, ki je poškodovalo pridelke, je ceno prejšnji teden poskočila kar na 80,20 stotinke dolarja za funt v New Yorku, 29. junija pa je zopet zdrknila na 59,30 stotinke dolarja za funt. Ameriški kupci se z vso silo upirajo povšanju cen v Južni Ameriki. Razvrednotenje valute v Peruju, ni vplivalo na ceno. Brazilska vlada ni ne zanika a ceno potrdila vesti, da namerava zvišati izvozno ceno kavi. Kakao je v New Yorku ostal v bistvu neizpremenjen, ceno je nazadovala od 25,31 na 25,30 stotinke dolarja za funt. Britanski urad za prodajo je prodal na Zlati obali velike količine. Sodijo, da bodo cene ostale čvrste, ker je povpraševanje veliko.

VLAČNA

Bombaž je v New Yorku za malenkost napredoval, in si er od 36,60 na 36,80 stotinke dolarja za funt proti takojšnji izročitvi. V Aleksandriji je Karnak nazadovao od 109,95 na 103,60 talarja za kantar, v Liverpoolu od 25,85 na 24,30 penija za funt proti izročitvi v juliju-avgustu. Vest o bodočem ameriškem pridelku so ugodne. Cena volni je poskočila v tednu do 29. junija od 126,5 na 129,5 stotinke dolarja za funt. V Anversu je avstralska volna napredovala od 167 1/2 na 171 1/2 belgijskih frankov za kg; v L verpoolu je česana volna vrste 64's B napredovala od 121 1/2 na 121 3/4 penija za funt proti izročitvi v juliju. Čvrste cene pripisujejo stavki brivcevo ovac, ki se je zdaj zaključila, in večjemu povpraševanju na avstralskem trgu, kjer kupujejo velike količine zlasti Japonci. V 11 mesečni avstralskega finarč ga leta so izvozili iz dominiona 976 milijonov funtov volne (lansko leto 864 mil.). Na drugo meso po uvozu iz Avstralije so prišli Japonci, medtem ko so lani bili na tretjem. Kitajska namerava kupiti na avstralskem trgu 10 milijonov funtov volne. V Framiji (Roubaix) je cena nazadovala od 1170 na 1160 frankov za kg.

KAVČUK
V New Yorku je ceno kavčuka v tednu do 29. junija napredovala od 30,15 na 33 dolarja za funt proti izročitvi v juliju; v Londonu za vrsto RSS od 24 3/4 na 25 3/8 penija za funt pri kupcu in od 25 1/4 na 25 3/4 pri prodajalcu.

KOVINE

Cena elektrolitičnemu bakru je v New Yorku sicer popustila od 36,80 na 35,45 stotinke dolarja za funt, vendar je v takšni meri, kakor bi bilo pričakovati glede na krizo v ameriški avtomobilski industriji in na napoved stavke v ameriških jeklarnah. Tudi cina je nazadovao od 94,45 na 94 stotinke dolarja za funt. To nazadovanje pripisujejo napovedi stavke v ameriških jeklarnah. Rafinerija v Texas City proizvaja večje manj; zaprti jo bodo konec prihodnjega leta. Računajo, da bo od junija 1958 do konca januarja proizvedla 7.000-8.000 ton, medtem ko je rafinirala običajno okoli 20.000 ton bolivijskega cina na leto. Mednarodni sporazum o cinu je bil uveljavljen 1. julija. Antimon Laredo je v New Yorku notiral 33 stotinke za funt, lito železo 59, Buffalo 59, staro železo 44,83 dolarja za tono; živo srebro 263-265 dolarjev za steklenico (76 funtov). Cene barvastih kovin v Zahodni Nemčiji 30 junija: svinec 148,24 DM za 100 kg, cink 125,08, cin 910 DM za 100 kg.

Vestnik KMEČKE ZVEZE

SEDEŽ: TRST - ULICA FABIO FILZI ŠT. 10 I. - TELEFON ŠT. 54-58

POUK IZ PRETEKLOSTI ZA SEDANJOST

Junija 1894. so ustanovili v Trstu »Kmetijsko in vrtnarsko družbo za Trst in okolice«. Po šestih mesecih svojega obstoja je družba štela 180 članov. To je bilo za takratne razmere veliko. V tem času je imela štiri javne shode. Prvi je bil v Sv. Križu; udeležilo se ga je 80 posestnikov. Zanimivo je, da so na njem obravnavali vprašanje ustanovitve vinarske zadruge po zgledu istrske (v Bujah) in vipsavske. Pri drugem shodu v Lonjerju je takratni kmetijski župnik predaval o narodnem gospodarstvu 120 navoziim lmetovalcev. Tretji shod meseca novembra v Rojani ni tako uspeh, pač pa je bil tenbolj sjajen mesec decembra na Proseku, kjer je predaval o trtorici neki Cotic, potovalni učitelj pri tržaški vladi. Bil je nad 150 poslušalcev.

Družba ni imela sklo. o nobene materialne niti moralne podpore. Tržaški magistrat, ni hotel sprejeti ustrezne prošnje, češ da je pisana tudi po slovensko in ne samo italijansko. Kmetijski družbi »Societá agraria« iz Trsta in Gorice nista na pismni niti odgovorili. Kranjska c. kr. kmetijska družba je »novo« Kmetijsko in vrtnarsko družbo podpirala moralno, materialno pa s tem, da je pošiljala »Kmetovalce« njenim članom po nižnji cenil. Z novim letom (1895.) je družba imela svoje prostore v ulici Molino piccolo št. 1.

Tako je pisal »Kmetovalce« 15. januarja 1895. Iz te kratke vesti iz preteklosti izvemo, da je takratni zemljedelec razumel pomen stanovskega združenja. Novo ustanovljena družba je iskala stik s kmečkim ljudstvom, pri čemer so si s prosvetnim delom pomagali tudi dušni pastirji. Tudi takrat so zamen iskali pomoč pri tržaki običini in tukajšnjih kmetijskih družbah, kjer je že takrat odločal narodni sovizi.

Kolike izkušnje smo doživeli od tedaj do danes! In vse nas opozarja na čim večjo enotnost, gospodarsko povezovanje in čim aktivnejše sodelovanje v njej. Do tega pa žal še ni prišlo. Vendar je upati, da bomo tudi v tem v doglednem času zaznamovali bolj razveseljen uspeh.

ANGLEZINJO SO PREGNALI S POSESTVA
Precej prahu je dvignil najnovejši odlok angleških oblasti proti gospe Garbett, ki so jo pregnali s posestva, ker ga je zanemarila. Angleške oblasti so ravnale po zakonu iz l. 1947, ki jim daje moč, da vsakega posestnika, ki zanemari svoje posestvo, preženejo in dajo zemljišče v obdelavo drugim. Tako so oblasti doslej pregnale 376 posestnikov; njihovo število pada. V zadnjih 18 mesecih je bilo samo 6 takšnih primerov.

NAZAJ K ZEMLJI!
Miško Kranjec, ki je že v svojih prvih delih rad popisoval življenje na vasi, je te dni napisal novo delo pod naslovom »Zemlja se z nami premika«. Osrednja osebnost novega romana je Naci Koudila, nekdanji proletarec, revolucionar in povojni sekretar partije v Ravnem, pozneje pa uradnik na okraju, ki pa se končno vrne v svojo rodno vas, da postane kmet.

VINO BO PREVAŽAL Z LA-DJO PETROLEJKO
Neki veliki posestnik in trgovec z vinom v San Franciscu (v Združenih ameriških državah) je nedavno kupil ladjo petrolejko in jo dal preustroiti, da bo lahko z njo prevažal vino.

V Trst dovažajo v zadnjem času iz Italije vino v avtomobilskih cisternah, tako nekako kakor bencin in petrolej iz tržaških rafinerij v gornjo Italijo.

NADZORSTVO CEN V ITALIJI

Minister za trgovino in industrijo Cortese je pozval prefekte naj stalno nadzirajo cene na trgu z zelenjavo, ribam in mesom. Uprave trgov ne smejo zahtevati raznih neupravičenih pristojbin, ki bi vplivale na cene. Da bi se cene znižale, naj prefekti dovolijo prosto prodajo na debelo tudi izven trga. To velja zlasti v primerih, kjer iz tehničnih razlogov (omejitve trga) ni mogoče zadosten dovoz blaga. Prefekti naj pospešijo tudi poslovanje zasebnih klavnic, da bi se cena mesa znižala. (K tem navodilom osrednje vlade naj pripominimo, da je že stara zahteva tržaških meščanov, da bi tudi kmetom dovolili neposredno prodajo blaga na trgih. Prav go.ovo bi tako dosegli nižje cene).

UŽITNE IN NEUŽITNE GOBE

Bučasta prašnica, paljasijska puhovka (Lycoperdon gemmatum) - vessica minore - bučasta puhara, tikava puhara - Precej na gos. o srečavamo polti in jeseeni po gozdih travnikov in sonenih gričih. Spoznamo jo po tem, ker ima klobuk podoben buči, oziroma ostrženemu ježu. Klobuk in kucen sta rumenkasto rjave ali rjavkaste, posejana z rjimi bodicami. Dokler je mlada ima belo meso, dobrega okusa in dobrega vonja ter je uporabna za prikuhe in pečenje.

Dežnica veliki dežnik, sončnik (Le-piota procera) - pell cione, bulbosa maggiore - sunobran. Ta goba ima v mladosti jajčasto obliko, pozneje pa je podobna dežniku, ki je posut z lusknami. Klobuk je belkastorjave barve. Škoro iste barve, z rjavimi lusknami je kopec. Ta je vitek in spodaj betičast. Meso je nežnolovo, diši po mleku in ima okus po orehih. Najdemo jo od julija do novembra po peščenih, svetlih gozdvih in travnikih. Ko so te gobe mlade, so vsehstansko uporabne, stare pa ne, ker postanejo trpeke.

Dišeča selhica, kl'ničica (Marasmius caryophyllus) - gamba seche - vilin klincič. Najdemo jo v skupinah polti

in jeseeni po travnikih, pašnikih in ob njivah. Krajci njenega bledečedelega klobuka so obrnjeni navzdol, ali navzgor. Kocen, ki je zelo tenek in visok je bledeorjave barve. Meso diši po nageljnih, je pa dobrega okusa. Ta goba, četudi precej drobna, je okusna in primerna za jed ravno tako sveža, kakor posušena.

* Dvja lisička (Chantarellus auratiacus) - galletto nocivo - paprenjak; narancasti, sumnjivi. (Glej napačna lisička!)

Gozdni kukmak, gozdna pečenka (Psalliota silvatica) - bossaiuolo - šumarska, šumska pečurka. To gobo srečavamo od avgusta do oktobra po gozdnih travnikih in po iglastih gozdvih. Njen klobuk je v mladosti zvonzast, pozneje podoben slamskemu klobuku pokrit z rjavimi lusknami. Listišč je pri odraslem rdečkasti, Kocen je belkast, votel z obročkoma. Meso je okuono, belo ali rjavkastorjave barve.

* Grmčasta žvenčeljača, žveploglavka (Hypholoma fasciculare) - chiodino velenoso, agarico fascicolare - sumpo-

ča. Srečavamo je na kupčkih po orevesnih panjih in koreninah od rane spomladi do pozne jeseni. Klobuk je rdečkastorjav na sredi, po obronkih pa žveplenorumen. Kocen je vitek, rumen, grenkega okusa in zopnega vonja. Ta goba je strupena in škodljiva za drevje.

* Hrapava storovka ali rumena štorovka (Pholiota squarrosa) - pioppare- lo velenoso - ljuskava grmača. Raste v malih skupinah po drevesnih panjih, od septembra do novembra. Njena zunanjost ni lepa, kar nas že vnaprej opozarja naj jo ne nabiramo in uporabljamo. Ves njen klobuček je posejan z živornenimi lusknami. Kocen je pri tlu tenak in vedno bolj hripavo liskast do obročka od kodar je gladek in rumen.

* Jajčasta krvnica (Bovistia nigrescent) - vessica sanguigna - pocnjena jajčasta puhara. Je podobna kurjemu jajcu. Ko je še mlada, ima belo meso, dobrega okusa in vonja. Najdemo jo v jeseeni posamez po gozdnih čistinah (Gobe označene z zvezdico so neužitne)

EXPORTDRVO

PODUŽEČE ZA IZVOZ DRVA I DRVNIH PROIZVODA

ZAGREB, MARULICEV TRG BROJ 18
Telegram: EXPORTDRVO — Zagreb
Telef. 36-251, 37-3 3 - Poš. pretinac 197

Obavlja najpovoljnije putem svojih razgranatih veza